ŞƏHİDLƏR ölməz, VƏTƏN bölünməz!

Vətəni candan əziz tutanlar

Deyirlər ki, dərdli, kədərli günlər insanı müdrikləşdirir, səbrini, gücünü, cəsarətini toplamaqda ona kömək olur. Şəhid mayor Anar Novruzovun oğlu, 7-ci sinif şagirdi Nihadla apardığımız söhbət zamanı bunun bir daha şahidi olduq. Balaca müsahibimi ilk dəfə görsəm də, hiss etdim ki, atasının ölümündən, daha doğrusu, ölümsüzlüyə qovuşduğu vaxtdan keçən bir ay ona çox şeyləri öyrədib. Şəhidin dəfni zamanı respublika Müdafiə Nazirliyi, Masallı Rayon İcra Hakimiyyəti nümayəndələrinin, deputatların, ayrı-ayrı hörmətli adamların atası - mayor Anar Novruzov haqqında dedikləri sözlər onu qürurlandırıb, yaddaşına həkk olunub, gələcək taleyini, ömür yolunu seçməkdə, müəyyənləşdirməkdə ona öz diktəsini edib. Nihad qəti şəkildə hərbçi olmaq, atasının, onun şəhid olmuş döyüş yoldaşlarının qisasını almaq qərarına gəlib. Bunun üçün ilk öncə Sərhəd Qoşunları Gimnaziyasında, sonra isə həmin qoşun növünün akademiyasında təhsil almaq arzusundadır. Belə bir deyim var: "Ataların yolu övladların yoludur". Orta məktəb şagirdi Nihadın atası, 44 yaşında şəhidlik zirvəsinə ucalan mayor Anar Novruzovun həyatı təkcə doğma oğluna deyil, digər gənclərimizə də nümunədir, örnəkdir.

Anar Novruzov 12 may 1976-cı ildə Masallı rayonunun Ərkivan qəsəbəsində dünyaya göz açıb. 3 qardaş, 7 bacı olublar. Qəhrəman ana Pürzə xanımın və Gülverdi kişinin böyüdüb boya-başa çatdırdığı 10 uşaqdan biri idi şəhid zabitimiz. Bütün çoxuşaqlı ailələrin övladları kimi onların da maddi sıxıntıları az olmayıb. Amma heç bir çətinlik onları qorxutmayıb, haqq yolundan uzaqlaşdırmayıb. Əksinə, aldıqları düzgün tərbiyə sayəsində halal zəhmətə bağlanıblar, vətənə layiqli övlad olmağı hər şeydən üstün tutublar. Qardaş və bacılar erkən yaşlarından gələcək həyat yollarını özləri müəyyən ediblər. Əsgəri xidmətdən sonra vətən sevdası ilə 1995-ci ildə Ulu Öndər Heydər Əliyevin adını daşıyan Ali Komandirlər Məktəbinə daxil olur, 1999-cu ildə taktiki motoatıcı qoşunların komandiri kimi təhsilini başa vuraraq hərbi xidmətə başlayır. Qulluq etdiyi 26 il ərzində bir dəfə də olsun hər hansı nöqsana yol vermir. Özündən yuxarı vəzifəli komandirlərin tapşırıqlarını vaxtında və yüksək keyfiyyətlə yerinə yetirir. Kəşfiyyatçı zabit olaraq xidmətə başlayan A. Novruzov siyasi işlər üzrə tabur komandirinin müavini vəzifəsinədək yüksəlir. Tabeliyindəki əsgərlərə, gənc zabitlərə tələbkarlıqla yanaşmaqla bərabər, onlara ata, böyük qardaş qayğısı göstərir.

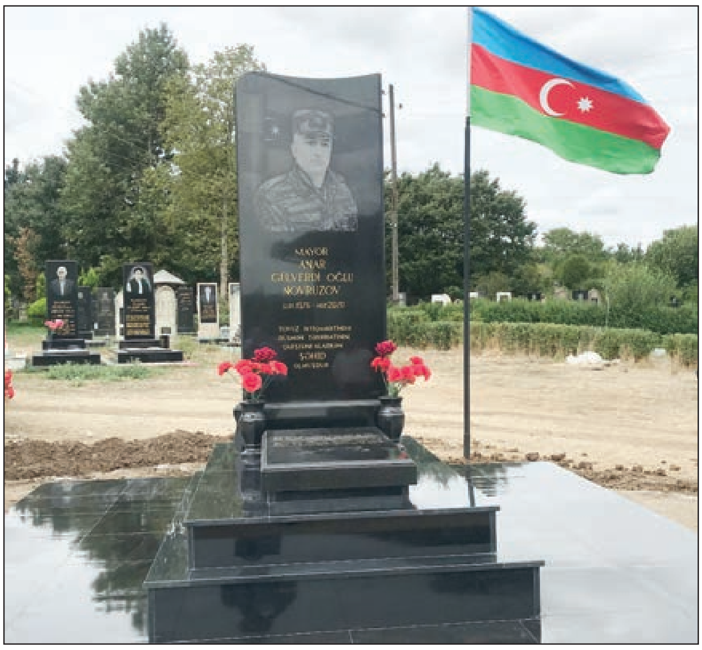

Mayor A. Novruzovun ən yaxşı xüsusiyyətlərindən biri həmişə öyrənməyə can atması olub. Böyük qardaşı Sücəddin Novruzov deyir ki, dəfn mərasiminə gələn zabit yoldaşları onun AQS-17 silahının ən kamil bilicisi olduğunu söyləyiblər. Həmin silahla da şəkil çəkdirib. Elə bil ürəyinə damıbmış. "Qoy bu şəkil məndən yadigar qalsın", - söyləyib. Döyüşkənliyi, mübarizliyi A. Novruzova "Akula" ləqəbini qazandırıb. Hiyləgər düşmən kəşfiyyatçı mayorun nəyə qadir olduğunu bilərək onun başı üçün xüsusi mükafat da təsis edibmiş.

Biz Masallıda olarkən Tovuz döyüşlərində şəhid olan A.Novruzovun ölümünün 40-cı gününə az qalırdı. Şəhidin bu vaxtadək yaşadığı evdə oğlu Nihadla, böyük qardaşı Sücəddin və digər yaxınları ilə görüşüb onun ruhuna dualar etdik, ailəyə başsağlığı verdik. Masallı-Yardımlı magistral şose yolunun üstündə yerləşən həyət evinin daş hasarından qıraq tərəfdə aparılan tikinti diqqətimizi cəlb etdi. S. Novruzov dedi ki, burada şəhid qardaşı mayor A.Novruzovun büstü qoyulacaq, habelə abidə kompleksində Tovuz, eləcə də Qarabağ uğrunda gedən döyüşlərdə qəhrəmancasına şəhid olmuş ərkivanlı igidlərin hər birinin qara mərmərdə surəti öz əksini tapacaqdır. "Sağ olun, yaxşı fikirdir. Şəhidlərimizin xatirəsini əziz tutmaq bizim hər birimizin müqəddəs borcumuzdur. Buraya gələnlər, xüsusilə məktəblilər A. Novruzov və digər şəhidlərimiz haqqında məlumat alacaqlar. Bu isə gənc nəslin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsinə müsbət təsir edəcək" deyərək belə bir xeyirxah təşəbbüsü təqdir etdik.

Şəhid zabitimizin məzarını ziyarət etmək fikrində olduğumuzu Sücəddinə söylədikdə o: "Olar. Qəsəbə qəbiristanlığı beş addımlıqdadır", - dedi. Şəhidin məktəbli oğlu Nihadı da götürüb Təpə adlanan məzarıstana yollanırıq. Ziyarətə gələnlər üçün burada hər bir şərait yaradılıb. Giriş qapısının yaxınlığında ətrafına təzə əklillər, gül-çiçəklər düzülmüş məzarın yanına gəlirik. Burada bizdən başqa da ziyarətçilər var. Quranın "Həmdi-surə" ayəsi oxunur. Sonra ortaya sükut çökür. Qara mərmərdən nəfis şəkildə düzəldilmiş baş və sinə daşları şəhidlərə göstərilən qayğının bariz nümunəsidir. Şəhidlərin ailələri, övladları da həmişə ölkə rəhbərinin nəzarətindədir, dövlət qayğısı ilə əhatə olunublar.

Qəbrin yanında düzəldilmiş xüsusi yerdə "Xatirə kitabı" qoyulmuşdur. Onu vərəqləyirik. Yaxından-uzaqdan gələn ziyarətçilərin ürək yanğısı ilə yazdığı sözləri həyəcansız oxumaq mümkün deyil. Göygöl rayonundan Z. Abdullayev adına 5 saylı tam orta məktəbin təlim-tərbiyə işləri üzrə direktor müavini Ramin Hacıyev yazıb: "Əziz qardaşım Anar! Sizin və yoldaşlarınızın bu ilin iyul ayında Tovuz rayonu ərazisində gedən döyüşlərdə göstərdiyiniz igidliklər Azəbaycanın hərb salnaməsinə yeni səhifə kimi daxil oldu. Siz şəhid oldunuz, lakin mənfur, hiyləgər düşməni sərhədlərimizi keçib torpaqlarımıza girməyə qoymadınız. Öz cəsarətinizlə bir daha göstərdiniz ki, vətən candan da əzizdir. Bütün Azərbaycan xalqı indi sizin şücaətinizdən danışır. Belə zabitləri, igid oğulları olan xalq hökmən düşmən üzərində qələbə çalacaq, əzəli torpaqlarımız olan Qarabağı geri qaytaracaqlar. İnanırıq ki, o gün uzaqda deyil".

Döyüşçü yoldaşı Qadir Həbibov isə belə yazıb: "Rəis, salam! Sənin məzarın başında durub sənə baş əyirik. Sən bizim üçün nümunəvi, unudulmaz bir komandir idin. Nə qədər canımızda can var, qəlbimizdəsən. Sənin qalxdığın uca şəhidlik zirvəsinə yüksəlməyi özümə də arzulayıram. Ruhun şad olsun!"

Şəhid general-mayor Polad Həşımovun qardaşı İlham Həşımov, şəhid polkovnik İlqar Mirzəyevin qardaşı Rafael Əsədov, xidmət yoldaşı polkovnik-leytenant Loğman Xanlarov isə öz hisslərini belə ifadə etmişlər: "Torpaq su ilə yoğrulanda palçıq, qanla qarışanda isə vətən olur. Torpağı qanı ilə vətən edənlərdən biri də, Anar qardaşımız, sənsən. Allah sənə rəhmət eləsin! Ruhun şad olsun!"

Bütün Qafqazın şeyxi Hacı Allahşükür Paşazadə, deputatlardan Məşhur Məmmədov, Anar İsgəndərov, Fəzail İbrahimli, Qənirə Paşayeva, Cavanşir Paşazadə və yüzlərlə ziyalılarımız şəhid Anar Novruzovun dəfn mərasimində iştirak etmişlər. Pandemiya rejimi dövrü olsa da, qayda-qanuna əməl etməklə insanlar şəhidin məzarını ziyarətə gəlməkdədirlər.

İstər 2016-cı ilin aprel, istərsə bu ilin iyul ayında Tovuz döyüşlərində qəhrəmancasına həlak olmuş şəhidlərimizin qanını almağa tələsən minlərlə gənclərimizin ayağa qalxdığını, "Vətən bölünməz, şəhidlər ölməz!" şüarı altında döyüşə hər an hazır olduqlarını bütün dünya gördü. Bu gənclərin əksər hissəsi Respublika Səfərbərlik və Çağırış Xidmətinin şöbələrinə gedərək döyüşə hazır olduqlarını bildirməkdədirlər. Bunları görəndə qürur hissi keçirirsən, fikirləşirsən ki, çətin günlərdə bir olan, bir zindana vuran xalq torpaqlarını düşməndə qoymayacaq, geri qaytaracaqdır. O zaman şəhidlərimizin ruhu şad olacaq. Bir şeirimdə dediyim kimi:

Yayılsın bu sədam şəhərə, kəndə,
Dedim sözlərimi ürək dinəndə.
Bütün Azərbaycan bütövləşəndə
Şəhidlər qayıdar yenə bu yurda.

S.CAVADOV,
"Azərbaycan"

Azərbaycan.- 2020.- 21 avqust.- S.7.